

Regionala utvecklingsnämndens protokoll

Sammanträdesdatum: 2020-06-02

Tid: 10:00 – 12:40

Plats: Sessionssalen, Regionhuset, Luleå

§ 56 - 75

Beslutande

Tomas Vedestig (SJVP) ordf
Anders Josefsson (M) vice ordf
Erika Sjöö (SJVP)
Refika Maglic (SJVP) t.o.m. § 62
Roland Nirlén (S) fr.o.m. § 63
Martin Åström (SJVP)
Birgit Meier Thunborg (M)
Nils-Olov Lindfors (C)

Jan Anders Perdal (V)
Helena Öhlund (S)
Lennart Thörnlund (S)
Bengt Westman (S)
Daniel Persson (S)
Lage Hortlund (SD)

Övriga närvarande

Glenn Berggård (V)
Marianne Sandström (SD)
Roland Nirlén (S)
Anna Lindberg
Kristina Nilsson

Monica Lejon
Lena Lövgren
Per Erik Andersson

Sekreterare

Martin Karlsson

Justerat den

Justerat den

Tomas Vedestig, ordförande

Lennart Thörnlund, justerare

Innehållsförteckning

Val av protokolljusterare	3
Fastställande av slutlig föredragningslista.....	4
Delgivningar och avrapporteringar till regionala utvecklingsnämnden 2020-06-02.....	5
Delegationsbeslut anmälda till regionala utvecklingsnämnden 2020-06-02..	6
Regionala utvecklingsdirektörens rapport 2020-06-02	7
Regionala utvecklingsnämndens delårsrapport april 2020.....	8
Revisionsrapport Grundläggande granskning av regionala utvecklingsnämnden 2019	14
Regionala utvecklingsnämndens internkontrollplan 2020	16
Uppsikt över hel- och delägda bolag 2019	18
Avyttring av aktier i Investeringar i Norrbotten AB	22
Förlängning av kulturplan för Norrbotten	23
Förlängning av regional biblioteksplan	25
Uppsägning av medlemskap i Sveriges Ekokommuner	27
Förnyat borgensåtagande för högvärdeskomponenter till tågfordon av typen Coradia	29
Gemensamma påverkansfrågor för norra Sverige	32
Förslag till inriktningen för fortsatta arbete med Europeiska regionala utvecklingsfonden programperioden 2021-2027 för Övre Norrland.....	36
Yttrande över betänkandet Vägen till en klimatpositiv framtid (SOU 2020:4)	40
Yttrande Valideringsdelegationens slutbetänkande, Validering – för kompetensförsörjning och livslångt lärande SOU 2019:69.....	43
Medfinansiering av projektet Intensifiering - Norrbotniabanan 2020-2024	46
Medfinansiering av projektet Samling för jobb och framtid inom ramen för ESF varselutlysning.....	49

§ 56

Val av protokolljusterare

Regionala utvecklingsnämndens beslut

Regionala utvecklingsnämnden beslutar att utse Lennart Thörnlund (S) att jämte ordföranden justera dagens protokoll.

§ 57

Fastställande av slutlig föredragningslista

Regionala utvecklingsnämndens beslut

Regionala utvecklingsnämnden beslutar att fastställa föredragningslistan.

§ 58

Delgivningar och avrapporteringar till regionala utvecklingsnämnden 2020-06-02

Dnr 00248-2020

Regionala utvecklingsnämndens beslut

Regionala utvecklingsnämnden beslutar att godkänna redovisningen och lägga ärendet till handlingarna.

Ärendet

Genomförda möten

- Möte med kulturministern 28 april 2020
- Europaforum Norra Sverige – digitalt rapportörmöte 8 maj 2020
- Nationellt politikerforum 12 maj 2020
- Träff med Trafikverkets generaldirektör 18 maj 2020
- NSPA steering committee 26 maj 2020

Protokoll

Internationella beredningens protokoll 2020-05-02

Kulturberedningens protokoll 2019-10-24

Kulturberedningens protokoll 2019-11-28

Kulturberedningens protokoll 2020-02-19

Tillväxtberedningens protokoll 2020-01-17

§ 59

Delegationsbeslut anmälda till regionala utvecklingsnämnden 2020-06-02

Dnr 00236-2020

Regionala utvecklingsnämndens beslut

Regionala utvecklingsnämnden beslutar att lägga redovisade delegationsbeslut till handlingarna.

Ärendet

Följande delegationsbeslut redovisas:

Avdelningen för regional utveckling

- Delegationsbeslut regionala projektstöd, april 2020
- Delegationsbeslut, kulturenheten, 20200401-20200514

Regional utvecklingsdirektör

- Yttrande över Boverkets remiss gällande vägledning kring arkitekturstrategier i strategisk planering (dnr RUN 00149-2020)
- Yttrande över utställningshandling - Bodens kommun fördjupad översiktsplan (dnr RUN 00069-2020)

§ 60**Regionala utvecklingsdirektörens
rapport 2020-06-02**

Dnr 00235-2020

Regionala utvecklingsnämndens beslut

Regionala utvecklingsnämnden beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Ärendet

Regionala utvecklingsdirektörens rapport enligt bilaga.

Bilaga:

Regionala utvecklingsdirektörens rapport 2020-06-02

§ 61

Regionala utvecklingsnämndens delårsrapport april 2020

Dnr 00247-2020

Förslag till beslut

Regionala utvecklingsnämnden föreslår regionfullmäktige besluta att

1. regionala utvecklingsnämndens delårsrapport april 2020 godkänns
2. uppdra till Region Norrbottens ledamöter i regionala kollektivtrafikmyndigheten att väcka frågan om att myndigheten ska vidta åtgärder för att minimera risken för negativa ekonomiska resultat av stomlinjetrafiken i Norrbotten.
3. uppdra till Region Norrbottens ledamöter i regionala kollektivtrafikmyndigheten att säkerställa att en omställning av busstrafiken pågår inför starten av persontrafik på Haparandabanan 2021 i syfte att finansiera ökade kostnader för tågtrafiken.

Ärendets behandling vid sammanträdet

Helena Öhlund (S) yrkar bifall till första punkten och avslag på punkterna två och tre.

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att regionala utvecklingsnämnden beslutar i enlighet med det liggande förslaget.

Reservation

Helena Öhlund (S), Lennart Thörnlund (S), Bengt Westman (S) och Daniel Persson (S) reserverar sig till förmån för Helena Öhlunds förslag.

Yttrande till beslutsförslaget

Det har varit en turbulent period och nämndens ansvarsområden påverkas av den pågående coronapandemin och dess konsekvenser. Norrbotten som under flera år haft en stark utveckling avseende näringsliv och kulturliv fick liksom många andra regioner känna av den snabba inbromsningen. Verksamheten har ställt om på många punkter. Planerade aktiviteter har ställts in eller ställts om. Åtgärder har vidtagits för att mildra effekterna av den ekonomiska krisen.

Det finns en stor osäkerhetsfaktor kopplat till kollektivtrafiken dels på grund av coronapandemin men också till länstrafikens tidigare ekonomiska utmaningar med stora underskott.

Sammanfattning

Den samlade bedömningen av de strategiska målen som regionala utvecklingsnämnden arbetar med visar att samtliga elva mål delvis har uppnåtts. Det är i dagsläget svårt att bedöma måluppfyllelsen vid årets slut på grund av coronapandemin.

Perioden kommer gå till historien men den snabba omsvängningen som coronapandemin skapat. Norrbotten som under flera år haft en stark utveckling avseende näringsliv och kulturliv fick liksom många andra regioner känna av den snabba inbromsningen. Många branscher drabbas men i länet har det främst varit besöksnäringen, restauranger och hela det inställda kulturlivet. Detta har inneburit att verksamheten behövt ställa om på många punkter. Planerade aktiviteter har ställts in eller ställts om.

Framförallt har åtgärder tagits fram för att mildra effekterna av den ekonomiska krisen. Både EU och den svenska regeringen har vidtagit åtgärder och det har för regionen varit viktigt att utifrån de behov som finns i länets kommuner, kulturliv och näringsliv se hur våra åtgärder kan komplettera för att mildra krisen. Dialogerna med kommunerna och andra aktörer samt regionens kraftfulla verktyg har haft avgörande betydelse här.

Regionala utvecklingsnämndens resultat per april visar på ett överskott om 4 miljoner kronor. Regionala kollektivtrafiken (RKM) larmar om minskat resande på både buss och tåg sedan mitten av mars. I nämndens resultat per april ingår inga negativa resultat från kommunalförbundet.

Årsprognosen bedöms visa ett positivt resultat om 4 miljoner kronor. Samtliga verksamheter inom kulturområdet bedöms klara sig inom budget eller levererar ett överskott.

Ärendet

Den samlade bedömningen av de strategiska målen som regionala utvecklingsnämnden arbetar med visar att samtliga elva mål delvis har uppnåtts. Det är i dagsläget svårt att bedöma måluppfyllelsen vid årets slut på grund av coronapandemin.

Samhälle		Medborgare		Verksamhet		Ekonomi	
Strategiska mål	Styr-mått	Strategiska mål	Styr-mått	Strategiska mål	Styr-mått	Strategiska mål	Styr-mått
Hållbart nyttjande av resurser		Goda kommunikationer	▶	En välkommande, nytänkande, hållbar och attraktiv verksamhet		God ekonomisk hushållning	▼
Ett brett, starkt näringsliv och civilsamhälle	▶	Ett rikt och brett kulturliv				Ökade intäkter	
	▶						
						Effektiv verksamhet i paritet med riksnittet i våra verksamheter	
						Effektivera verksamheterna	

God livskvalitet, jämlik och jämställd hälsa					
Tydligt regionalt ledarskap					

--	--

med en kostnadsminskning på ca tio procent	
--	--

Samlad bedömning av måluppfyllelsen avseende fullmäktiges strategiska mål för regionala utvecklingsnämnden

Samhälle

Hållbart nyttjande av resurser

Den samlade bedömningen av måluppfyllelsen är att målet är delvis uppnått. En rad aktiviteter är påbörjade som leder i rätt riktning. Möjligheten att utveckla tillväxtarbetet utifrån aspekterna sociala, miljömässiga och ekonomiska aspekter är en sådan. Norrbotten erbjuder bra förutsättningar för världsledande test- och teknikomställningar inom branscher som stål, rymd, transport, gruv, energi, skog, kemi och batteri.

Vid årets slut bedöms målet vara delvis uppnått.

Ett brett, starkt näringsliv och civilsamhälle

Den samlade bedömningen av måluppfyllelsen är att målet är delvis uppnått. På grund av pandemin och den efterföljande ekonomiska krisen är det svårt att idag göra bedömningen hur målet kommer utvecklas. Norrbotten har de senaste åren haft en stark utveckling avseende investering och breddning av näringslivet med en växande besöksnäring. Den kraftiga inbromsningen av främst besöksnäringen visar att Norrbotten är ett län beroende av internationella besökare och partners. Även basindustrin och dess underleverantörer påverkas. Åtgärder är vidtagna för att mildra effekterna. Arbetet med en överenskommelse med civilsamhället fortlöper och är än mer aktuell i och med rådande läge.

Det är i dagsläget svårt att bedöma måluppfyllelsen vid årets slut på grund av coronapandemin.

God livskvalitet, jämlik och jämställd hälsa

Den samlade bedömningen av måluppfyllelsen är att målet är delvis uppnått. Styrmåten för detta mål mäts på helårsbasis och ingår därför inte i bedömningen av målet men en rad aktiviteter är påbörjade som leder i rätt riktning. Länsutvecklingsråden har påbörjat ett arbete med att öka antalet deltagare, stärka nätverket och öka fokus på kulturfrågor och engagemanget för aktivi-

teter av och för unga. Arbetet med att utveckla samverkan mellan aktörer inom kompetensförsörjningen har fortgått och resulterat i olika satsningar som utveckling av lärcentra och valideringsmodeller med länets kommuner och utbildningsaktörer. Fokus på utbildningsmöjligheter kommer öka i följden av ökad arbetslöshet och varsel.

Vid årets slut bedöms målet vara delvis uppnått.

Tydligt regionalt ledarskap

Den samlade bedömningen av måluppfyllelsen är att målet är delvis uppnått. Effekterna av pandemin har inneburit att flera arenor/forum ställts in eller skjutits på framtiden. Därmed har det varit svårare att arrangera seminarier och möten där frågorna var tänkta att diskuteras. I de frågor där det finns en tydlig pågående beslutsprocess som Strandskyddsutredningen har det trots ändrade förutsättningar varit möjligt att bidra med kunskap om länets förutsättningar. Påverkansarbetet utvecklas också i takt med att uppdraget formas allt mer och det blir ett lärande. Då det inte är möjligt att arrangera större sammankomster behöver nya arbetssätt för påverkan utvecklas.

Vid årets slut bedöms målet vara delvis uppnått.

Medborgare

Goda kommunikationer

Den samlade bedömningen av måluppfyllelsen är att målet är delvis uppnått. En rad positiva händelser har skett under perioden som skapar förutsättningar för infrastrukturen i ett längre perspektiv. Arbetet är långsiktigt och har inte påverkats av krisen. Tillgängligheten till digitalinfrastruktur har en svag utveckling då Norrbotten ligger långt ifrån sitt mål för andel hushåll som ansluter sig till bredband. Det påverkar i sin tur utbyggnaden av bredband. Tillgängligheten avseende flyg till och från Norrbotten har försämrats under krisen. Flygbolagen har ekonomiska utmaningar samtidigt som det utifrån ett samhällsperspektiv finns behov. Kollektivtrafiken påverkas negativt av färre resenärer och antalet tågturer reduceras.

Det är i dagsläget svårt att bedöma måluppfyllelsen vid årets slut på grund av coronapandemin.

Ett rikt och brett kulturliv

Den samlade bedömningen av måluppfyllelsen är att målet är delvis uppnått. Styrmåttet för detta mål mäts på helårsbasis och ingår därför inte i bedömningen av målet men en rad aktiviteter är påbörjade som leder i rätt riktning. Pandemin har påverkat tillgången till kultur i Norrbotten då publika kulturverksamheter pausats. Aktiviteter har ställts in eller flyttas fram. Delar av kulturlivet har flyttat ut på nätet vilket innebär att kulturen kan nå ny publik och blivit tillgängliga för fler. Även kommunerna påverkas av krisen och därmed deras mottagarkapacitet. Kommunernas behov har kartlagts så att rätt åtgärder har utformats.

Det är i dagsläget svårt att bedöma måluppfyllelsen vid årets slut på grund av coronapandemin.

Verksamhet

Ett välkommande, nytänkande, hållbar och attraktiv verksamhet

Den samlade bedömningen av måluppfyllelsen är att målet är delvis uppnått. Initiativet att besöka kommunerna och ta del av deras möjligheter och förutsättningar skapar förutsättningar att kunna utforma regionens erbjudanden till kommunerna. Det har varit viktigt under pandemin då åtgärder utformats. Under perioden har två centrala samråd genomförts och insatser ska göras för att utveckla dem ytterligare.

Vid årets slut bedöms målet vara delvis uppnått.

Ekonomi

God ekonomisk hushållning

Den samlade bedömningen av måluppfyllelsen är att målet kommer vara delvis uppnått. De egna verksamheterna bedrivs inom givna ramar. Den regionala kollektivtrafikmyndigheten som bedrivs som ett kommunalförbund och sköter kollektivtrafiken för sina medlemmar kommunerna och regionen har svårigheter. Det gör det svårt att i dagsläget bedöma hur målet avseende kollektivtrafiken kommer utvecklas.

Det är i dagsläget svårt att bedöma måluppfyllelsen vid årets slut på grund av coronapandemin.

Ökade intäkter

Den samlade bedömningen av måluppfyllelsen är att målet kommer vara delvis uppnått. En rad aktiviteter är påbörjade som leder i rätt riktning. Arbetet med att ta fram EU-program som lägger grunden för mobilisering av externt kapital har påbörjats. Ett arbete har gjorts för att tydliggöra prissättning för externa uppdrag kopplat till antikvarisk medverkan, byggnadsvårdsrådgivning och efterfrågan på bilder.

Vid årets slut bedöms målet vara delvis uppnått.

Effektiv verksamhet i paritet med riksnittet i våra verksamheter

Den samlade bedömningen av måluppfyllelsen är att målet är delvis uppnått. Arbetet med att identifiera jämförbara regioner pågår. Verksamheten ingår även i regionens stora genomlysning.

Vid årets slut bedöms målet är delvis uppnått.

Effektivisera verksamheterna med en kostnadsminskning på ca tio procent

Den samlade bedömningen av måluppfyllelsen är att målet kommer vara delvis uppnått. De planerade effektiviseringarna följer plan med undantag för kommunalförbundet Regionala kollektivtrafikmyndigheten som redan innan pandemin hade utmaningar.

Vid årets slut bedöms målet vara delvis uppnått.

Ekonomisk redovisning

Resultat per april

Regionala utvecklingsnämndens resultat per april visar på ett överskott om 4 miljoner kronor. Överskottet är kopplat till kulturinstitutionerna. Med anledning av coronapandemin har Norrbottensmusikens produktionstakt kraftigt minskat till följd av inställda turnéer. Sedan mitten av mars och fram till juni har 20 turnéer ställts in eller flyttats fram i tid vilket genererat minskade kostnader i form av gage, resor, hotell mm. Kulturverksamheterna har inget stort intäktsbortfall med anledning av pandemin. Caféet på Norrbottensmuseum har haft stängt, de förlorade intäkterna motsvarar minskade kostnader i form av inköp av varor, extrapersonal etc. Norrbottensmusiken har kunnat fakturera arrangörer enligt avtal vid inställda arrangemang.

Norrbottens museums överskott beror på både ökade intäkter på bland annat Kulturmiljö, men också på minskade kostnader då museet haft stängt sedan mitten av mars. Detta har renderat i lägre kostnader för inköp, extrapersonal och minskade utställningskostnader. Även kostnader för resor och konferenser genererar ett överskott.

Regionala kollektivtrafiken (RKM) larmar om minskat resande på både buss och tåg sedan mitten av mars. I nämndens resultat per april ingår inga negativa resultat från kommunalförbundet.

Årsprognos

Nämndens prognosantaganden baserar sig på att verksamheterna inom kulturområdet är i ett normalläge från och med september. Årsprognosen bedöms visa ett positivt resultat om 4 miljoner kronor. Samtliga verksamheter inom kulturområdet bedöms klara sig inom budget eller levererar ett överskott.

Anslag 1:1 regionalt tillväxtarbete

För 2020 uppgår Norrbottens länsanslag till 135,4 miljoner kronor, vilket är högsta tilldelningen av samtliga län. Region Norrbottens andel utgör 96 procent, 130,6 miljoner kronor. Fram till april har regionen betalat ut 54 miljoner kronor. Söktrycket på medlen har ökat kraftigt i slutet av perioden på grund av coronapandemin.

Beslutsunderlag:

Regionala utvecklingsnämndens delårsrapport april 2020

Korrigeringar regionala utvecklingsnämndens delårsrapport april 2020

Protokollsutdrag skickas till:

Regional utvecklingsdirektör

§ 62

Revisionsrapport Grundläggande granskning av regionala utvecklingsnämnden 2019

Dnr 00233-2020

Regionala utvecklingsnämndens beslut

Regionala utvecklingsnämnden beslutar godkänna vidtagna och pågående åtgärder.

Yttrande till beslutsförslaget

Revisionens rekommendationer är relevanta och nämnden tar till sig dem i den fortsatta utvecklingen av nämndens arbete.

Sammanfattning

Regionens revisorer har gjort en grundläggande granskning av regionala utvecklingsnämnden 2019. Revisorernas samlade bedömning är att regionala utvecklingsnämnden bedriver verksamheten på ett inte helt ändamålsenligt sätt, på ett inte helt ekonomiskt tillfredsställande sätt samt inte med helt tillräcklig intern kontroll. Nämnden tar till sig revisorernas rekommendationer. Vissa åtgärder har vidtagits och andra är pågående.

Ärendet

Regionens revisorer har gjort en grundläggande granskning av regionala utvecklingsnämnden 2019. Syftet med granskningen var att ge regionens revisorer ett underlag till uttalande i revisionsberättelsen. Granskningen omfattade politisk styrning, kontroll och aktiva åtgärder, måluppfyllelse för verksamheten och måluppfyllelse för ekonomin.

Revisorernas samlade bedömning är att regionala utvecklingsnämnden bedriver verksamheten på ett inte helt ändamålsenligt sätt, på ett inte helt ekonomiskt tillfredsställande sätt samt inte med helt tillräcklig intern kontroll.

Revisorernas bedömning baseras i huvudsak på följande granskningsiakttagelser:

- Det finns en verksamhetsplan innehållande strategiska mål för verksamhet och ekonomi. Till de strategiska målen finns styrmått för uppföljning.
- Det saknas direktiv/instruktion för rapportering. Nämnden har under året erhållit rapportering i samband med delårsrapport, där måluppfyllelse för verksamhetsperspektiven samt det ekonomiska perspektivet tas upp.

- Nämnden bedöms delvis vidtagit tillräckliga åtgärder för att nå fastställda mål. För helåret redovisar nämnden delvis måluppfyllelse för de strategiska målen avseende verksamhet och ekonomi.
- Nämnden har inte antagit en internkontrollplan för 2019. Det bör dock noteras att en riskbedömning gjorts för antagna mål 2020. Vidare uttrycks att det bör finnas ett större inspel av utbildning inom nämndens uppdrag för såväl ledamöter som ersättare.
- Fattade beslut verkställs.
- Det finns behov av att tydliggöra gränsdragningen mellan regionstyrelsens och nämndens roll- och ansvarsfördelning.

Revisorernas rekommendationer till regionala utvecklingsnämnden:

- Vidta åtgärder för att säkerställa att nämnden tar sitt ansvar för den interna kontrollen inom nämndens verksamhetsområden.
- Säkerställ att ledamöter får utbildning och information om uppdraget som nämndsledamot.

Regionala utvecklingsdirektören rapporterar vidtagna och pågående åtgärder:

För 2020 kommer nämnden att anta en internkontrollplan för nämndens ansvarsområden. Framöver ska en internkontrollplan tas fram årligen. Då all regionens verksamhet finns samlad i en enda förvaltning innebär det att internkontrollplanen som styrelsen antagit även berör verksamheten på regionala utvecklingsavdelningen.

Vid regionala utvecklingsnämndens sammanträde 2020-02-25 beslutades om en plan för uppföljning av regionala utvecklingsnämndens plan 2020.

Nämnden kommer fortsätta sitt arbete med temautbildningar i samband med nämndsmötena för att öka ledamöternas kunskap om området regional utveckling samt resultat och effekter av genomförda satsningar. I samband med den nya mandatperioden genomförde kanslienheten en utbildning om nämndarbete för fullmäktiges ledamöter. Då deltagandet var lågt kan det finnas behov av ytterligare en utbildningsinsats särskilt riktad till nämndens ledamöter.

Bilagor:

Revisionsrapport ”Grundläggande granskning Regionala utvecklingsnämnden”

Revisorernas skrivelse

Protokollsutdrag skickas till:

Regional utvecklingsdirektör

Regionens revisorer

§ 63

Regionala utvecklingsnämndens internkontrollplan 2020

Dnr 00234-2020

Regionala utvecklingsnämndens beslut

Regionala utvecklingsnämnden beslutar att

1. godkänna regionala utvecklingsnämndens internkontrollplan för 2020 enligt förslaget nedan.
2. internkontrollplanen ska följas upp i regionala utvecklingsnämndens årsrapport.

Ärendets behandling vid sammanträdet

Helena Öhlund (S) yrkar att kontrollen följs upp i nämndens årsrapport.

Ordförande finner att nämnden bifaller det liggande förslaget med Helena Öhlunds tilläggsyrkande.

Sammanfattning

Regionala utvecklingsnämndens internkontrollplan för 2020 har tagits fram genom riskinventering och riskbedömning i ledningsgruppen för avdelningen för regional utveckling. Nämnden omfattas även av regionstyrelsen internkontrollområden 2020 vad gäller; följsamhet till lönesamråd, mutor och korruption samt attest av personliga kostnader.

Ärendet

Region Norrbotten har i regel och anvisning för intern kontroll fastställt rutin för planering och uppföljning av internkontrollen. Regiondirektören ska till styrelsen senast vid oktober månads utgång redovisa en plan för det kommande årets regionövergripande internkontrollmoment. Divisionscheferna ska årligen ta fram internkontrollmoment för divisionen som ska finnas med i divisionsplanerna. Regiondirektören ska sedan redovisa en sammanställning av de regionövergripande internkontrollmomenten och divisionernas internkontrollmoment i regiondirektörens rapport i februari.

Regionala utvecklingsnämnden har tidigare år inte sammanställt några internkontrollområden i en egen internkontrollplan utan har ingått i den regionövergripande internkontrollplanen, se RS 2019-10-03. Vid den grundläggande granskningen av regionala utvecklingsnämnden 2019 lämnar revisorerna rekommendationen att regionala utvecklingsnämnden vidtar åtgärder för att säkerställa att nämnden tar sitt ansvar för den interna kontrollen inom nämndens verksamhetsområden.

Nämnden kompletterar därmed årets regionala utvecklingsplan med nedanstående förslag till internkontrollmoment. Framöver kommer internkontrollplanen att tas fram på hösten i samband med regionala utvecklingsnämndens plan.

Kontrollmoment	Kontrollutförare	Kontrollmetod
Rapportering projekt	Avdelningen för regional utveckling	Stickprovskontroller av slutrekvisitioner

Riskenventering och riskbedömning inom området lagar, riktlinjer, rapportering och verkställighet har gjorts i ledningsgruppen för avdelningen för regional utveckling. Kontrollen kommer att utföras under 2020 och resultatet återspeglaras till regionala utvecklingsnämnden i februari 2021.

Nämnden omfattas även av regionstyrelsen internkontrollområden 2020 vad gäller; följsamhet till lönesamråd, mutor och korruption samt attest av personliga kostnader.

Bilaga:

Riskenventering RUN internkontrollplan 2020
 Instruktion och riskmatris

Protokollsutdrag skickas till:

Regionala utvecklingsdirektören

§ 64

Uppsikt över hel- och delägda bolag 2019

Dnr 00242-2020

Regionala utvecklingsnämndens beslut

Regionala utvecklingsnämnden föreslår regionstyrelsen att besluta:

1. Att verksamheten i det delägda bolaget BD Pop AB under 2019 bedrivits i enlighet med det fastställda kommunala ändamålet och befogenheter.
2. Att verksamheten i det delägda bolaget Energikontor Norr AB under 2019 bedrivits i enlighet med det fastställda kommunala ändamålet och befogenheter.
3. Att verksamheten i det delägda bolaget Filmpool Nord AB under 2019 bedrivits i enlighet med det fastställda kommunala ändamålet och befogenheter.
4. Att verksamheten i det delägda bolaget InformationsTeknik i Norrbotten AB under 2019 bedrivits i enlighet med det fastställda kommunala ändamålet och befogenheter.
5. Att verksamheten i det delägda bolaget Investeringar i Norrbotten AB under 2019 bedrivits i enlighet med det fastställda kommunala ändamålet och befogenheter.
6. Att verksamheten i det delägda bolaget Norrbotniabanan AB under 2019 bedrivits i enlighet med det fastställda kommunala ändamålet och befogenheter.
7. Att verksamheten i det delägda bolaget Arctic Business Incubator AB under 2019 bedrivits i enlighet med de för bolaget fastställda styrdokument.

Yttrande till beslutsförslaget

De region- och kommunägda bolagen bidrar med sin verksamhet till Norrbottens utveckling. Regionfullmäktige beslutade i februari 2020 att inrätta en årlig bolagsdag där bolagen ska presentera sin verksamhet för regionfullmäktige för att öka kunskapen om bolagen och synliggöra deras bidrag till länets utveckling. Bolagsdagen var planerad till fullmäktige 22 april men på grund av rådande pandemi skjuts dagen till ett senare fullmäktige.

Sammanfattning

Regionstyrelsen ska årligen pröva om verksamhet som bedrivits i hel- eller delägda bolag under föregående år varit förenligt med de fastställda kommunala ändamålen och befogenheterna. Prövningen omfattar sex delägda bolag. Utifrån genomförd granskning bedöms verksamheten som respektive bolag bedrivit under föregående år ha varit förenligt med det kommunala ändamålet och befogenheter.

Arctic Business Incubator AB är prövat utifrån dess styrdokument då Region Norrbotten är minoritetsägare.

Ärendet

Det finns en lagstadgad skyldighet i kommunallagen (6 kap 9-10 §§ KL) för regionstyrelsen att pröva om de kommunala bolagen (här avses både hel- och delägda bolag, se 10 kap § 2 KL) följt kommunala ändamål och befogenheter. I årliga beslut ska varje aktiebolag prövas om den verksamhet som bedrivits varit förenligt med de fastställda kommunala ändamålen och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Om styrelsen finner att så inte är fallet, ska den lämna förslag till fullmäktige om nödvändiga åtgärder.

Enligt regionstyrelsens reglemente 5 § ska styrelsen senast 30 maj pröva om den verksamhet som bedrivits i de aktiebolag som regionen helt eller delvis äger under föregående kalenderår varit förenligt med de fastställda kommunala ändamålen och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Prövningen av 2019 års verksamhet omfattar de delägda bolagen BD Pop AB, Energikontor Norr AB, FilmPool Nord AB, InformationsTeknik i Norrbotten AB, Investeringar i Norrbotten AB, Norrbotniabanan AB och Arctic Business Incubator AB

Bedömningen görs utifrån bolagsordning och ägardirektiv samt information inhämtat från årsredovisningar och uppföljning av ägardirektiv.

Prövning avseende regionens delägda bolag:

BD Pop AB organisationsnummer 556841-3438

Bolagets ändamål är att med iakttagande av kommunal likställighets- självkostnads- och lokaliseringsprincip främja regionens utveckling genom att stödja talanger, stärka den regionala musikbranschen samt simulera tillväxt av kulturella och kreativa näringar inom regionen.

Nettoomsättningen var under året 278 468 kronor och resultatet efter finansiella poster blev 79 561 kronor. Verksamheten har varit i linje med ägardirektiven. Vid årsstämman beviljades bolagets verkställande direktör och styrelse ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2019. BD Pop AB bedöms ha bedrivit sin verksamhet enligt det fastställda kommunala ändamålet och befogenheter.

Energikontor Norr AB organisationnummer 556595-9151

Bolagets ändamål är att med iakttagande av kommunal likställighets- självkostnads- och lokaliseringsprincip arbeta för en ökad andel av förnybar energi och energieffektivisering, bidra till utvecklingen av samverkan inom energi- och klimatområdet samt stödja och utveckla regionsamverkan i ett internationellt perspektiv.

Nettoomsättningen var under året 15 069 000 kronor och resultatet efter finansiella poster blev 591 000 kronor. Verksamheten har varit i linje med ägardirektiven. Vid årsstämman beviljades bolagets verkställande direktör

och styrelse ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2019. Energikontor Norr AB bedöms ha bedrivit sin verksamhet enligt det fastställda kommunala ändamålet och befogenheter.

Filmpool Nord AB organisationsnummer 556529-8790

Bolagets ändamål är att med iakttagande av kommunal likställighets- självkostnads- och lokaliseringsprincip främja regionens utveckling genom att utveckla den regionala filmbranschen och intresset för film och audiovisuell produktion, som en viktig kulturnäring. Satsningarna ska ge direkta och indirekta intäkter till länets näringsliv.

Nettoomsättningen var under året 28 050 961 kronor och resultatet efter finansiella poster blev 94 288 kronor. Verksamheten har varit i linje med ägardirektiven. Vid årsstämman beviljades bolagets verkställande direktör och styrelse ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2019. Filmpool Nord AB bedöms ha bedrivit sin verksamhet enligt det fastställda kommunala ändamålet och befogenheter.

InformationsTeknik i Norrbotten AB organisationsnummer 556537-6877

Bolagets ändamål är att med iakttagande av kommunal likställighets- självkostnads- och lokaliseringsprincip främja regionens utveckling och tillväxt inom bolagets verksamhetsområden. Bolaget ska verka för att det länsgemensamma nätet kommer till en praktisk användning för näringsliv och offentlig service så att en mångfald av tjänster skapas.

Nettoomsättningen var under året 38 735 000 kronor och resultatet efter finansiella poster blev 2 913 000 kronor. Verksamheten har varit i linje med ägardirektiven. Vid årsstämman beviljades bolagets verkställande direktör och styrelse ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2019. InformationsTeknik bedöms ha bedrivit sin verksamhet enligt det fastställda kommunala ändamålet och befogenheter.

Investeringar i Norrbotten AB organisationsnummer 556903-8119

Bolagets ändamål är att med iakttagande av kommunal likställighets- självkostnads- och lokaliseringsprincip främja regionens utveckling genom att importera etablerare och investerare till Norrbottens län.

Nettoomsättningen var under året 4 770 000 kronor och resultatet efter finansiella poster blev 675 000 kronor. Verksamheten har varit i linje med ägardirektiven. Vid årsstämman beviljades bolagets verkställande direktör och styrelse ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2019. Investeringar i Norrbotten AB bedöms ha bedrivit sin verksamhet enligt det fastställda kommunala ändamålet och befogenheter.

Norrbottenbanan AB organisationsnummer 556755-2517

Bolagets ändamål är att arbeta för att en ny järnväg (Norrbottenbanan) byggs sträckan mellan Umeå och Haparanda samt därmed förenlig verksamhet.

Rörelseintäkterna var under året 1 066 000 kronor och resultatet efter finansiella poster blev -35 000 kronor. Verksamheten har varit i linje med ägardirektiven. Vid årsstämman beviljades bolagets verkställande direktör och styrelse ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2019. Norrbotniabanan bedöms ha bedrivit sin verksamhet enligt det fastställda kommunala ändamålet och befogenheter.

Arctic Business Incubator AB organisationsnummer 556668-3198

Bolaget ska bistå entreprenörer och potentiella tillväxtföretag med aktiv och anpassad managementsupport, finansiella, tekniska och kommersiella nätverk, en kreativ tillväxtmiljö och även idka därmed förenlig verksamhet. Majoriteten av bolaget är privat, Region Norrbotten äger 9 procent.

Rörelseintäkterna var under året 17 230 000 kronor och resultatet efter finansiella poster blev -974 000 kronor. Verksamheten har varit i linje med ägardirektiven. Vid årsstämman beviljades bolagets verkställande direktör och styrelse ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2019. Arctic Business Incubator AB bedöms ha bedrivit sin verksamhet enligt de för bolaget fastställda styrdokumenten.

Bilagor:

Årsredovisning 2019 BD Pop AB

Årsredovisning 2019 Energikontor Norr AB

Årsredovisning 2019 Filmpool Nord AB

Årsredovisning 2019 InformationsTeknik i Norrbotten AB

Årsredovisning 2019 Investeringar i Norrbotten AB

Årsredovisning 2019 Norrbotniabanan AB

Årsredovisning 2019 Arctic Business Incubator AB

Protokollsutdrag skickas till:

Regional utvecklingsdirektör

Ekonomi- och planeringsdirektör

§ 65

Avyttring av aktier i Investeringar i Norrbotten AB

Dnr 00210-2020

Regionala utvecklingsnämndens beslut

Regionala utvecklingsnämnden föreslår regionfullmäktige besluta att Region Norrbotten avyttrar 28 aktier i Investeringar i Norrbotten AB till Gällivare kommun, till ett pris av 100 kr per aktie, totalt 2 800 kr.

Yttrande till beslutsförslaget

Sedan Investeringar i Norrbotten AB bildades har ett mål varit att samtliga av Norrbottens kommuner ska vara delägare i bolaget. I och med Region Norrbottens försäljning av aktier till Gällivare kommun kommer tretton av länets fjorton kommuner att vara delägare. Detta är ett viktigt steg som ger en stabilitet till bolaget och goda förutsättningar för att fortsätta arbetet för fler internationella affärer till Norrbotten.

Sammanfattning

Ärendet

Investeringar i Norrbotten AB ägs av Region Norrbotten och kommunerna i Arjeplog, Arvidsjaur, Boden, Luleå, Haparanda, Jokkmokk, Kalix, Pajala Piteå, Älvsbyn, Övertorneå samt Övertorneå. Ett erbjudande om delägarskap har ställts till övriga kommuner i Norrbotten. Enligt överenskommelse vid bolagets bildande köper tillkommande kommuner i första hand av Region Norrbottens aktieandel.

Gällivare kommun har erbjudits att köpa 28 aktier av Region Norrbotten och genom det teckna 1,4 % av bolaget, för en köpeskilling av 2 800 kr.

Efter avyttringen äger Region Norrbotten 1516 aktier, vilket motsvarar 75,8 procent av totala antalet aktier i Investeringar i Norrbotten AB.

Protokollsutdrag skickas till:

Regional utvecklingsdirektör

§ 66

Förlängning av kulturplan för Norrbotten

Dnr 00216-2020

Regionala utvecklingsnämndens beslut

Regionala utvecklingsnämnden beslutar att godkänna en förlängning av *Kulturplan för Norrbotten 2018-2021* för att även omfatta 2022.

Yttrande till beslutsförslaget

Arbetet med att ta fram en ny kulturplan kräver många dialoger för att skapa bra förutsättningar och förankring. En förlängning av nuvarande plan med ett år ger den möjligheten som inte finns nu under rådande coronapandemi.

Sammanfattning

Norrbotten har en antagen *Kulturplan för Norrbotten 2018-2021*. Processen kring framtagande av ny kulturplan tar drygt ett år och skulle ha påbörjats under hösten 2020. Nu föreslås innevarande kulturplan förlängas med ett år. Därigenom kan den statligt förordningsstyrda samverkans- och dialogprocess flyttas fram med motsvarande tid. Detta för att möta föreskrifter och allmänna råd kopplat till coronapandemin gällande folksamling och social distansering samt ge samtliga samverkans- och dialogparter möjlighet till mottaglighet för framåtsyftande ansatser.

Ärendet

Enligt den statliga förordningen (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet, ska varje ny regional kulturplan utarbetas i samverkan med länets kommuner och efter dialoger och samråd med länets professionella kulturliv och det civila samhället. Syftet med dialogerna är att identifiera gemensamma ambitioner och prioriteringar ur ett regionalt kulturutvecklingsperspektiv samt skapa förankring och ägande av mål och utvecklingsinsatser. Dialogerna tar sin utgångspunkt i de nationella kulturpolitiska målen, den kulturpolitiska inriktningen för Norrbotten, det kulturpolitiska positionsappret *Kultur i Norr* samt uppföljningen av innevarande kulturplan. Tillsammans diskuteras förutsättningar, utmaningar och möjligheter för Norrbottens kulturliv. Samtliga dialoger och samråd ställer respektive geografiskt område, tvärhorisontellt område eller kulturområden i centrum.

Norrbotten har en antagen *Kulturplan för Norrbotten 2018-2021*. Då ovan nämnda samverkans- och dialogprocess, som föregår skrivande av ny kulturplan, tar stora tidsmässiga resurser i anspråk skulle framtagandet av ny kulturplan ha förberetts under senvåren 2020 med operativ uppstart hösten 2020.

Utifrån statliga föreskrifter och allmänna råd kopplat till coronapandemin är det i dagsläget svårt att genomföra de omfattande dialoger som föregår skrivandet av ny kulturplan. Då samverkan, dialoger och samråd är fundamentet i framtagande av ny kulturplan är det avgörande att samtliga samverkansparter kan göra sig hörda och att de är mottagliga för framåtsyftande ansatser. Skulle dialogerna genomföras under hösten 2020 riskerar dialogerna inte bara ställas in, utan även marineras av kopplingar till coronapandemin och dess påverkan på kulturlivet. De regioner som är i liknande läge i sin kulturplaneprocess väljer till största del att förlänga eller på annat sätt flytta fram sina processer kopplat till skrivande och/eller antagande av ny kulturplan.

En förlängning av innevarande kulturplan med ett år skulle ge möjlighet till att påbörja den operativa kulturplaneprocessens dialoger under hösten 2021, vilket skulle gynna både processen och den kommande kulturplanen.

I den förlängda kulturplanen skulle endast mindre korrigeringar i utvecklingsinsatserna göras. Detta utifrån den uppföljning som genomförs utifrån de två första åren, 2018 och 2019, av kulturplanen och dess utvecklingsinsatser.

Barn och unga-perspektiv kopplat till Barnkonventionen

Kulturplanen omfattas av områden och utvecklingsinsatser rörande kultur för och av barn och unga. Dessa skrivningar sker i dialog med barn och unga-representation. Om gymnasie- och högskolestudier fortfarande bedrivs på distans hösten 2020 riskerar dialogrepresentationen av länets unga att bli låg.

Jämställdhetsperspektiv

Kulturplanen omfattas områden och utvecklingsinsatser rörande jämställdhetsarbete. Dessa skrivningar sker i dialog med representanter för respektive geografiskt område, tvärhorisontellt område eller kulturområde. Om statliga föreskrifter och allmänna råd kopplat till coronapandemin begränsar möjligheter till sammankomster även under hösten 2020 riskerar deltagandet vid dialogerna att bli lågt och därigenom inte representativt.

Beslutsunderlag:

Bilaga: Kulturplan för Norrbotten 2018-2021

Protokollsutdrag skickas till:

Regional utvecklingsdirektör

§ 67

Förlängning av regional biblioteksplan

Dnr 00219-2020

Regionala utvecklingsnämndens beslut

Regionala utvecklingsnämnden beslutar att godkänna en förlängning av *Regional biblioteksplan 2018-2021* för att även omfatta 2022.

Yttrande till beslutsförslaget

Arbetet med att ta fram en ny regional biblioteksplan kräver många dialoger för att skapa bra förutsättningar och förankring. En förlängning av nuvarande plan med ett år ger den möjligheten som inte finns nu under rådande coronapandemi.

Sammanfattning

Norrbotten har en antagen *Regional biblioteksplan 2018-2021*. Nu föreslås innevarande biblioteksplan förlängas med ett år. Därigenom kan samverkans- och dialogprocess flyttas fram med motsvarande tid. Detta för att möta föreskrifter och allmänna råd kopplat till coronapandemin gällande folksamling och social distansering, koppla an till Norrbottens kulturplaneprocess samt ge samtliga samverkans- och dialogparter möjlighet till mottaglighet för framåtsyftande ansatser.

Ärendet

Norrbotten har en antagen *Regional biblioteksplan 2018-2021*. Utifrån statliga föreskrifter och allmänna råd kopplat till coronapandemin är det i dagsläget svårt att genomföra de dialoger som föregår skrivandet av ny regional biblioteksplan. Då samverkan, dialoger och samråd är fundamentet i framtagande av ny biblioteksplan är det avgörande att samtliga samverkansparter kan göra sig hörda och att de är mottagliga för framåtsyftande ansatser. Skulle dialogerna genomföras under hösten 2020 riskerar dialogerna inte bara ställas in utan dessutom marinerar av kopplingar till coronakrisen och dess påverkan för biblioteksrelaterade frågor. Fler regioner är i ett liknande läge i sin regionala biblioteksplaneprocess och väljer att förlänga eller på annat sätt flytta fram sina processer kopplat till skrivande och/eller antagande av ny plan.

En förlängning av innevarande biblioteksplan med ett år skulle ge möjlighet till att påbörja arbetet med dialoger under hösten 2021, vilket skulle gynna både processen med den kommande regionala biblioteksplanen och kopplingen till Norrbottens kulturplan.

I den förlängda biblioteksplanen skulle endast mindre korrigeringar göras. Detta utifrån den uppföljning som genomförs utifrån de två första åren, 2018 och 2019, av kulturplanen och dess utvecklingsinsatser.

Barn och unga-perspektiv kopplat till Barnkonventionen

Biblioteksplanen omfattas av områden och utvecklingsinsatser rörande arbete för och av barn och unga. En förlängning av innevarande plan kommer inte att medföra någon försämring gällande planering och genomförande av insatser för barn och unga inom de biblioteksverksamheter som finns inom Region Norrbotten.

Jämställdhetsperspektiv

Biblioteksplanen omfattas områden och utvecklingsinsatser rörande jämställdhetsarbete. Dessa skrivningar sker i dialog med representanter för respektive geografiskt område, tvärhorizontellt område eller kulturområde. Om statliga föreskrifter och allmänna råd kopplat till coronapandemin begränsar möjligheter till sammankomster även under hösten 2020 riskerar deltagandet vid dialogerna att bli lågt och därigenom inte representativt.

Beslutsunderlag:

Bilaga: Regional biblioteksplan 2018-2021

Protokollsutdrag skickas till:

Regional utvecklingsdirektör

§ 68

Uppsägning av medlemskap i Sveriges Ekokommuner

Dnr 00230-2020

Regionala utvecklingsnämndens beslut

Regionala utvecklingsnämnden beslutar att Region Norrbotten säger upp medlemskapet i Sveriges Ekokommuner (SEKOM) från och med 2021.

Ärendets behandling under sammanträdet

Jan Anders Perdal (V) yrkar på återremittering av förslaget. Vänsterpartiet vill att det görs en konsekvensanalys med inriktning på vad samarbetet gett och vilka nätverk som faller bort och inte kan ersättas av de befintliga.

Jan Anders Perdal (V) yrkar, för det fall att återremitteringsyrkandet avslås, på avslag rörande det liggande förslaget.

Lage Hortlund (SD) yrkar bifall till det liggande förslaget.

Ordföranden prövar återremitteringsyrkandet och finner att ärendet ska gå till beslut vid dagens sammanträde.

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att regionala utvecklingsnämnden beslutar i enlighet med det liggande förslaget.

Reservation

Jan Anders Perdal (V) reserverar sig till förmån för det egna förslaget.

Yttrande till beslutsförslaget

Hållbar samhällsplanering är idag högt på agendan och återfinns i flera av de nätverk där regionen redan deltar. Behovet av föreningen som opinionsbildare har minskat då regionens påverkansarbete stärkts de senaste åren.

Sammanfattning

Region Norrbotten har varit medlem i Sveriges Ekokommuner sedan 2018 men avser avveckla sitt medlemskap. Nätverket fyller idag inte samma behov som då beslut togs. Idag återfinns frågorna i nätverk där regionen redan deltar vid SKR, Tillväxtverket och Reglab.

Ärendet

Region Norrbotten har varit medlem i Sveriges Ekokommuner sedan 2018 efter ett beslut i regionstyrelsen (RS 2017-06-07 §147). SEKOM har 111 medlemmar fördelat på 105 kommuner och sex regioner. Förutom Region Norrbotten är även regionerna Gotland, Gävleborg, Sörmland, Uppsala och Västernorrland medlemmar i SEKOM.

Medlemskapet syftade till att ge regionen tillgång till ett nätverk och möjlighet att utbyta erfarenheter kring hållbar samhällsplanering. Även möjlighet till samverka inom strategiska frågor av betydelse för en långsiktig hållbar utveckling skulle ges då föreningen fungerar som en opinionsbildare.

Under de senaste åren har området hållbar samhällsplanering kommit att utvecklas och blivit alltmer integrerat i det regionala utvecklingsarbetet. Det innebär att regionen inte i samma utsträckning som tidigare har ett behov av nätverket via Sveriges Ekokommuner. Idag finns hållbarhetsfrågor och miljö/klimatfrågor i befintliga nätverk där regionen verkar som organiserar av SKR, Tillväxtverket och Reglab.

Sedan beslut om medlemskap togs har regionen utvecklat sitt arbete med att påverka beslut på nationell och EU-nivå så de är gynnsamma för Norrbotten. Det görs med ett strukturerat påverkansarbete samt representation på nationell och EU-nivå. Därmed kvarstår inte behovet av föreningen som opinionsbildare.

Medlemsavgiften uppgår till 49 000 kronor per år och har inneburit ett antal möten för förtroendevalda och tjänstepersoner. Beslut om medlemskap togs av regionstyrelsen. I samband med bildande av regionala utvecklingsnämnden fördes uppdraget över till nämnden som därmed beslutar om uppsägning av medlemskapet.

Protokollsutdrag skickas till:

Regional utvecklingsdirektör

§ 69

Förnyat borgensåtagande för högvärdeskomponenter till tågfordon av typen Coradia

Dnr 00240-2020

Regionala utvecklingsnämndens beslut

Regionala utvecklingsnämnden förslår regionfullmäktige besluta att

1. Region Norrbotten går i proprieborgen för 6 015 183 kronor för regionens relativa andel av finansieringen för högvärdeskomponenter till tågfordonen av typen Coradia vilka förvaltas av AB Transitio.
2. Utse regionstyrelsens ordförande att för Region Norrbottens räkning underteckna alla handlingar med anledning av detta beslut.

Yttrande till beslutsförslaget

Den regionala tågtrafiken utgör genom Norrtåg AB stommen i den regionala kollektivtrafiken.

Sammanfattning

I samband med att Norrtåg AB anskaffade tolv tågfordon av typen Coradia X62 gjorde AB Transitio även en beställning av högvärdeskomponenter till fordonen. Högvärdeskomponenterna finansierades genom AB Transitio som tog ut ett lån om 160 miljoner kronor i Nordiska investeringsbanken 2010. De fyra nordligaste regionerna (Jämtland Härjedalen, Norrbotten, Västerbotten och Västernorrland) samt Region Östergötland och Västra Götalandsregionen tecknade en solidarisk borgen för lånet med en löptid om tio år 2010 – 2020.

Lånet behöver refinansieras i juli 2020 för det återstående beloppet om drygt 98 miljoner kronor och de fyra nordligaste regionerna behöver därför teckna ett nytt borgensåtagande, proprieborgen. Region Norrbotten behöver fatta beslut om att gå i borgen för högvärdeskomponenterna. I dagsläget finns inget avtal att tillhandahålla då val av finansiär inte gjorts än. Beslutet ger Transitio förutsättningar för att gå vidare och handla upp och teckna avtal om finansiering med någon part.

Ärendet

När tågmarknaden avreglerades och SJ AB bildades kunde inte staten längre tillgodose regionernas behov av regionala tågfordon. Trafikhuvudmännen bildade därför AB Transitio 1999 som ett gemensamt ägt vagnbolag istället för att upphandla och äga tågfordon enskilt.

AB Transitio anskaffar, finansierar och förvaltar tågfordon åt sina ägare som är samtliga av landets regioner med undantag för Gotland. Syftet är främst

att optimera ägarnas tågfordonskostnader samt säkerställa en hög kvalitet och kompetens inom områdena anskaffning, förvaltning och underhåll.

Ägarna i de fyra nordligaste länen förhyr tågen av AB Transitio som i sin tur hyr ut dessa till Norrtågs trafik. Högvärdeskomponenterna tillsammans med tågen är förutsättningar i det trafikavtal som finns i Norrtåg.

Högvärdeskomponenter är stora kostnadskrävande artiklar och reservdelar till tågfordon, i detta fall Coradia X62, som AB Transitio tillhandahåller till bland andra Norrtåg AB. De totalt sex regioner som använder sig av fordons-typen Coradia ingår i samma pool och har tillgång till att använda högvärdeskomponenterna.

Av de ursprungliga 160 miljoner kronorna i lån återstår drygt 98 miljoner kronor att lånefinansiera på nytt. Respektive region går i borgen i relation till hur många tågfordon av typen Coradia man hyr från AB Transitio. Region Norrbotten ska enligt förslaget gå i borgen för drygt 6 miljoner kronor.

AB Transitio arbetar med upplägget för refinansieringen av högvärdeskomponenterna vilken mest troligt kommer ske genom en svensk affärsbank. Det är troligt att refinansieringen (lånet) kommer ha en löptid om 5 till 10 år. Nedan redovisas fördelning av borgen för refinansiering av högvärdeskomponenter per region för 2020.

Regioner	Fördelning av borgen	Andel	Antal fordon (Coradia)
Norrtåg AB	24 060 734 kronor	24,5 %	12
- varav Region Jämtland Härjedalen	6 015 183 kronor	8,125 %	
- varav Region Norrbotten	6 015 183 kronor	8,125 %	
- varav Region Västerbotten	6 015 183 kronor	8,125 %	
- varav Region Västernorrland	6 015 183 kronor	8,125 %	
Region Östergötland	30 075 918 kronor	30,60 %	18
Västra Götalandsregionen	44 111 347 kronor	44,90 %	22
Totalt belopp för refinansiering:	98 247 999 kronor	100,00 %	

Det vanligaste upplägget för en borgensman är en så kallad proprieborgen vilket ger bättre lånevillkor då utlånaren har bättre möjligheter att återkräva skulden om den inte betalas.

Då val av finansiär inte skett än saknas ett avtal att ta ställning till. Avtalet kommer att tillhandahållas i samband med att regionerna skriver på borgen. Beslutet ger Transitio förutsättningar för att gå vidare och handla upp och teckna avtal om finansiering med någon part.

Protokollsutdrag skickas till:

Regional utvecklingsdirektör

AB Transitio: tf@transitio.seNorrtåg AB: norrtag@norrtag.seRegion Jämtland Härjedalen: region@regionjh.seRegion Västerbotten: regionen@regionvasterbotten.seRegion Västernorrland: region.vasternorrland@rvn.se

§ 70

Gemensamma påverkansfrågor för norra Sverige

Dnr 00252-2020

Regionala utvecklingsnämndens beslut

Regionala utvecklingsnämnden ställer sig bakom förslaget till gemensamma påverkansfrågor för norra Sverige.

Yttrande till beslutsförslaget

Som regionalt utvecklingsansvarig ska regionen vara rösten för territoriet. Det innebär att vi ska öka kunskapen om våra utmaningar och möjligheter så beslut på nationell nivå skapar förutsättningar för länets utveckling. Genom att samverka med övriga norrlandslän i gemensamma frågor blir vi en starkare röst för norra Sverige.

Sammanfattning

De fyra norrlandsregionerna vill samverka i ett antal påverkansfrågor som är viktiga för länens utveckling och den service som ges medborgarna.

Frågorna rör statliga medel till regionala tillväxtåtgärder (sk 1:1-medel), strandskyddet, medel till bredbandsutbyggnad, statliga myndigheters medverkan i det regionala tillväxtarbetet, energiförsörjning och regionala flygplatser.

Ärendet

Sedan 1 januari 2020 är samtliga norrlandsregioner delaktiga i det sk Stockholmkontoret i syfte att öka den nationella nivåns kunskap om norra Sveriges förutsättningar och möjligheter. På så sätt kan beslut på nationell nivå bli gynnsamma för Norrbotten och norra Sverige.

De fyra regionerna samarbetar redan i påverkansarbete inom EU-frågor inom Europaforum Norra Sverige och North Sweden European Office. Frågorna är i linje med de påverkansfrågor som regionen redan har beslutat om i RUN-planen.

Följande frågor identifierade som gemensamma för de fyra norrlandsregionerna.

Statliga medel till regionala tillväxtåtgärder (sk 1:1-medel)

Regeringen har beslutat om en omfördelning av 1:1-medlen mellan regionerna. Anslagen till länsstyrelserna i Norrbotten, Västerbotten, Västernorrland och Jämtland Härjedalen har minskats och förts över till andra regioner. Därmed har det totala anslaget till länen minskat. Ingen dialog har förts med regionerna, varken på tjänstepersonnivå eller politiskt.

Några regioner har istället fått ett tillskott på medel, dessa söderliggande.

Målsättningen är att uttrycka det orimliga i att 1:1-medel tas från den norrländska geografin och att 1:1-medel bör återföras till norra Sverige och särskilt till aktörerna med regionalt utvecklingsansvar.

Frågan om 1:1-medlen kommer att vara aktuell i statsbudgeten i september 2020. Den fördelning som gjorts mellan regioner i samband med att länsstyrelserna inte längre har beslutsrätt om 1:1 behöver tas vidare omgående. Corona-pandemin har medfört extra fokus på medlen.

Strandskyddet

Lagen om strandskyddets utformande och tillämpning är under ny utredning för en eventuell revidering. I norra Sverige finns många kommuner där man önskar att kunna tillhandahålla fler tomter med tillgång till strandnära bebyggelse. Dels för att öka attraktiviteten och värdet av att bygga och bo i norr, dels för att vi har så otroligt mycket strandremsa sett till kust och sjöar samt en mycket mer gles geografi än i södra Sverige.

Målsättningen är att framföra att en reviderad lagstiftning ska ta hänsyn till olika regionala förutsättningar och att lagen därmed ska kunna utövas olika i olika delar av landet. Att öka tillgångne till byggnationer vid strandnära lägen i våra fyra regioner. Två deltagare i expertgruppen kommer från Norrbotten (Region Norrbotten och Jokkmokks kommun).

Utredningen ska enligt direktiven vara klar senast den 30 november 2020.

Bredbandsutbyggnad

I regeringens bredbandsstrategi finns målsättningen om att 95 procent av hushållen och företagen ska ha tillgång till bredband med en hastighet på minst 100 mb per sekund till 2025. Enligt Post- och telestyrelsen behövs ytterligare 22 miljarder kronor för att uppnå målet och flera aktörer menar att anledningen till att målen inte kan uppnås är att ingen vill ta investeringarna för glesbygden, då dessa är för höga. Den bilden av Sverige är problematiskt då vi från norr menar att en statlig strategi måste ta hänsyn till de geografiska skillnader som finns i ett land.

Målsättningen är ökad finansiering från staten för bredbandsutbyggnad i norra Sverige.

Det finns ingen skarp tidsfaktor i denna fråga, bortsett från målsättningen i den nationella bredbandsstrategin. Corona-pandemin tydliggör även vikten av väl fungerande digital uppkoppling, vilket kan vara ytterligare ett argument för att påskynda utbyggnaden även i områden med relativt få användare.

Statliga myndigheters medverkan i det regionala tillväxtarbetet

Ett stort antal statliga myndigheter har ett uppdrag i det regionala tillväxtarbetet och hänsyn ska tas till regionala förutsättningar. I dagsläget upplever vi

att storstadsperspektivet dominerar i genomförandet av myndigheternas uppdrag, samtidigt som man allt eftersom har minskat sin närvaro ute i landet. Det finns flera skäl till varför statliga myndigheter ska beakta exempelvis regionala olikheter, glesa strukturer, klimat mm. En regional dimension och kunskap stärker myndighetens egen verksamhet och bidrar också till regional utveckling. Ett sätt att öka kunskapen är närvaro över hela landet, ett annat är att utveckla strukturer och kapacitet för att utföra uppdrag tillsammans med andra aktörer i en regional miljö.

Målsättningen är att gemensamt säkerställa att fler myndigheter får förtydligade uppdrag och också genomför dessa i dialog och samverkan med regionalt utvecklingsansvariga aktörer.

Ingen direkt tidsfaktor. Övergripande, långsiktig fråga som utgångspunkt vid nationellt påverkansarbete i en rad sakområdesfrågor.

Energiförsörjning

Norra Sverige har en historia av att vara elproducenter. Ett problem har varit de begränsningar som finns i det svenska kraftnätet, vilket gjort att man från norr inte kunnat transportera den mängd energi som man velat/kunnat till marknaden i södra Sverige, där efterfrågan varit högre. I dagsläget har norra Sveriges energibehov ökat markant, dels med anledning av flertalet större industrietableringar som kommer/kommit till norra Sverige, dels för att den generella tillväxten i vissa av våra regioner ökat. Detta är inte en bild som satt sig i den svenska energidebatten, den domineras fortfarande av behovet av att förflytta förnybar energi från norr till söder.

Målsättningen är att skapa förståelse för de ökade energibehoven i norr och att staten bör investera i norra Sverige för att energin finns där och att de industrietableringar som kommer till oss kan vara att nytta för hela Sverige.

Det finns inte en skarp tidsfaktor i denna fråga. Dock gav regeringen i augusti 2019 uppdrag till länsstyrelserna i Skåne, Stockholms, Västra Götalands och Uppsala län att, utifrån ett lokalt och regionalt perspektiv, analysera förutsättningarna för en trygg elförsörjning i respektive region. Syftet med uppdraget är att finna möjligheter till bättre samordning mellan regionala och lokala aktörer som kan bidra till en mer effektiv nätförsörjning. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet senast den 7 augusti 2020. Dessutom har Region Norrbotten tagit initiativ till en egen elförsörjningsanalys som även innefattar Västerbotten. Ambitionen är att den ska kunna presenteras innan sommaren.

Regionala flygplatser

Denna fråga diskuterades innan corona-pandemin och har nu blivit än mer aktuell. Målsättningen är att utöka statliga stöd och EU-stöd till regionala flygplatser i glesbefolkade geografier.

Protokollsutdrag skickas till:
Regional utvecklingsdirektör

§ 71

Förslag till inriktningen för fortsatta arbete med Europeiska regionala utvecklingsfonden programperioden 2021-2027 för Övre Norrland

Dnr 00250-2020

Regionala utvecklingsnämndens beslut

Regionala utvecklingsnämnden beslutar att bifalla inriktningen för det fortsatta arbetet med Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF) för programperioden 2021-2027 för Övre Norrland.

Ärendets behandling vid sammanträdet

Lage Hortlund (SD) yrkar på avslag.

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att regionala utvecklingsnämnden beslutar i enlighet med det liggande förslaget.

Yttrande till beslutsförslaget

Val av insatsområden svarar mot de behov och strategier, planer och program som är aktuella för Norrbotten.

Sammanfattning

Regeringen fattade beslut den 2 april om att erbjuda Region Norrbotten och Region Västerbotten att ta fram ett program för Övre Norrland för perioden 2021-2027. Sen har Region Norrbotten och Region Västerbotten kommit överens om att det är Region Norrbotten som är den samordnade aktören för ERUF programmet i Övre Norrland.

EU:s sammanhållningspolitik syftar till att främja Europas konkurrenskraft och bidrar till att minska utvecklingsskillnaderna mellan EU:s regioner. Den regionala tillväxtpolitiken och EU:s sammanhållningspolitik är nära integrerade. Regionalfondsprogrammen omfattar åtgärder för att främja regional konkurrenskraft och ökad sysselsättning i hela Sverige. Den europeiska regionala utvecklingsfonden, ERUF, ska medverka till att nå målet för den regionala tillväxtpolitiken.

ERUF programmet för övre Norrland ska, enligt förordningsförslaget, avsätta minst 85 procent av programmet till de politiska målen 1 *Ett smartare Europa genom innovativ och smart ekonomisk omvandling* (minst 60 procent) och Mål 2 *Ett grönare och koldioxidsnålare Europa* (högst 25 procent). Det är viktigt att det även mellan och inom dessa politiska mål görs en prioritering av insatserna. Mål 3 *Ett mer sammanlänkat, Europa* föreslås för de fyra nordligaste länen.

Ärendet

Bakgrund

Regeringen fattade beslut den 2 april om att erbjuda Region Norrbotten och Region Västerbotten att ta fram ett program för Övre Norrland för perioden 2021-2027. För programmen för Övre Norrland, Mellersta Norrland och Norra Mellansverige ska särskild hänsyn tas till samiska folkets utmaningar och möjligheter.

Val av inriktning

I sammanhållningspolitiken finns det fem politiska områden som ska bidra till regional utveckling. Det fjärde politiska området 4 ”*Ett mer socialt Europa genom den europeiska pelaren för sociala rättigheter*” tillhör Europeiska socialfonden plus (ESF+). Övriga områden är en del i ERUF.

I det första politiska område 1 – *Ett smartare Europa genom innovativ och smart ekonomisk omvandling*, är förslaget att arbeta vidare med samtliga insatsområdena samt att insatsområdena är i linje med Smart Specialiseringsstrategin i Norrbotten.

För Politiskt område 2 – *Ett grönare och koldioxidsnålare Europa genom ren och rättvis energiomställning, gröna och blå investeringar, den cirkulära ekonomin, klimatanpassning, riskförebyggande och riskhantering*, föreslås politiska insatsområden 2.2 *Främja förnybar energi*, 2.3 *Utveckla smarta energisystem, smarta nät och smart lagring på lokal nivå*, 2.4 *Främja anpassning, riskförebyggande och motståndskraft mot katastrofer i samband med klimatförändringen* och 2.6 *Främja övergången till en cirkulär ekonomi*. Förslaget är att fortsätta arbete med insatsområdena samt att insatsområdena är i linje med den regionala utvecklingsstrategin (RUS).

Följande Politiskt område 2.1 *Främja energieffektivitetsåtgärder*, föreslås inte ingå i det fortsatta arbetet. Med motiveringen till valen är att analys av befintlig statistik visar att övre Norrland kommer att klara målen för energieffektivisering utan ytterligare stöd från regionalfonden. Analysen bygger på offentlig statistik och visar att Norrbottens energianvändning 2017 var 34 procent effektivare än 2005. Målet är att Norrbottens, liksom Sveriges, energianvändning ska vara 50 procent effektivare år 2030 jämfört med 2005, uttryckt i termer av tillförd energi i relation till bruttonationalprodukten (BRP).

Följande Politiskt område insatsområde 2.5 *Främja en hållbar vattenförvaltning*, föreslås inte ingå i det fortsatta arbetet. Med motiveringen att målet för insatsområdet syftar till tryggad vattenförsörjning samt effektiv avloppshantering. Dessa frågor regleras i EU:s avloppsdirektiv (91/271/EEG) och ställer krav på medlemsstaternas avloppshantering. Direktivets bestämmelser har genomförts i svensk rätt genom miljöbalken, lag om allmänna vattentjänster samt Naturvårdsverkets föreskrifter NFS 2016:6. Syftet med direktivet är att skydda miljön från skadlig inverkan till följd av utsläpp av avloppsvatten.

Kommunerna är både prövnings- och tillsynsmyndighet för avlopp upp till och med 2000 personekvivalenter och det finns idag lagkrav på hur svenska avlopp ska utformas. Detta innebär att området och målet styrs av svensk lag och därmed inte bör finansieras genom nyttjande av regionalfondsmedel.

Följande Politiskt område 2.7 *Främja biologisk mångfald och grön infrastruktur i stadsmiljö samt minska föroreningarna*, är att förslaget att inte prioritera område insatsområdet 2.7 *Främja biologisk mångfald och grön infrastruktur i stadsmiljö samt minska föroreningarna*. Med motiveringen att målet för insatsområdet syftar mot grönytor i stadsområden samt till åtgärder för bättre luftkvalitet. Vad gäller grönytor i stadsområden prioriteras inte åtgärden då detta styrs genom plan- och bygglagens 2 kap 3§. Vad gäller luftkvalitet styrs även detta genom lagstiftning via Luftkvalitetsförordning (2010:477). Strukturfondsmedlen bör inte användas för att genomföra insatser som regleras via lagstiftning.

I Politiskt område 3 - *Ett mer sammanlänkat Europa genom förbättrad mobilitet och regional IKT-konnektivitet*, är förslaget att arbeta vidare med samtliga insatsområdena samt att insatsområden är i linje med Regionala utvecklingsstrategin.

I Politiskt område 5 – *Ett Europa närmare medborgarna genom hållbar och integrerad utveckling av stads-, landsbygds- och kustområden och lokala initiativ*. är inte valbart i Sverige.

Process för framtagande

Region Norrbotten, Region Västerbotten, Tillväxtverket och Sametinget har haft ett antal möten för att starta upp ett antal skrivargrupper för de olika Politiska områdena för att kunna påbörja skrivandet av ERUF programmet.

Det finns en styrgrupp för programmeringsarbetet, i styrgruppen ingår Anna Lindberg, Anna Pettersson, Monica Lejon och Jonas Lundström. Till processen och under arbetets gång kommer det att finnas en politisk avstämningsgrupp. I Norrbotten har man beslutat att inkludera tre personer totalt (ansvarig, nämnden och oppositionen), medan det för Västerbottens har man två personer (majoritet och opposition). Tillsammans med den nämnda politiska avstämningsgruppen kan sedan arbetet fortlöpande stämmas av och förankras genom en dialog som säkerställer, utöver det utbyte och den information som lyfts i större grupper så som regionalt forum och tillväxtberedningen.

Avstämningar

- Regionalt forum som är programmeringsarbetets referensgrupp har möte om ERUF programmet den 13 maj
- Tillväxtberedningen den 15 maj då förankring och dialog sker i arbetet med ERUF programmeringen
- Regionala utvecklingsnämnden tar ställning till förslaget till inriktning av ERUF programmet, Övre Norrland 2021-2027, den 2 juni.

Liknade avstämningar sker under septembermånad, när det gäller Regionalt Forum och Tillväxtberedningen. Regionala utvecklingsnämnden kommer att få ett förslag till ERUF program till nämndens sammanträde den 7 oktober.

Förslag till ERUF programmet, ska lämnas till regeringen (Näringsdepartementet) senast den 15 oktober 2020. Avstämningar kommer att ske med Regeringskansliet (Näringsdepartementet) under arbetets gång samt med EU:s DG Regio (Regional- och stadspolitik). Det här generaldirektoratet ansvarar för EU:s strategier för regional- och stadspolitik).

Bilagor:

Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF) för programperioden 2021-2027 för Övre Norrland

Protokollsutdrag skickas till:

Regional utvecklingsdirektör

§ 72

Yttrande över betänkandet Vägen till en klimatpositiv framtid (SOU 2020:4)

Dnr 00037-2020

Regionala utvecklingsnämndens beslut

Regionala utvecklingsnämnden beslutar att lämna yttrande enligt förslag.

Yttrande till beslutsförslaget

Region Norrbotten ställer sig positiv till de i betänkandet presenterade åtgärdsförslagen för att Sverige ska uppnå negativa utsläpp av växthusgaser 2045.

Sammanfattning

Region Norrbotten tillstyrker de i betänkandet presenterade förslagen.

Region Norrbotten vill särskilt lyfta vikten av ett globalt regelverk och system för beräkning av effekten av olika kompletterande åtgärder sänker kostnaden för att nå de nationella och globala klimatmålen.

Regionen vill uppmana till försiktighet vad gäller åtgärder och insatser som riskerar minska den för livsmedelsproduktion tillgängliga jordbruksmarken. Vi ser ett ökat behov av en ökad och säkrad svensk livsmedelsproduktion.

Regionen vill tydliggöra att skogens optimala bidrag till klimatarbetet inte uppnås om den används som kollager utan att den största klimatnyttan nås genom ett hållbart brukande och nyttjande av skogsråvara för substitution av fossila material.

Ärendet

Regeringen beslutade den 19 juli 2018 att ge en särskild utredare i uppdrag att utarbeta ett förslag till strategi för hur kompletterande åtgärder ska bidra till att Sverige når negativa utsläpp av växthusgaser efter 2045.

Begreppet kompletterande åtgärder inkluderar exempelvis ökad kolsänka i skog och mark genom åtgärder för ökat upptag av koldioxid eller minskad växthusgasavgång, avskiljning, transport och lagring av koldioxid med biogent ursprung samt verifierade utsläppsminskningar genom investeringar i andra länder.

Det övergripande syftet med utredningen är att bidra till att målen i det klimatpolitiska ramverket nås på ett kostnads- och samhällsekonomiskt effektivt sätt och utan att förutsättningarna att nå miljö kvalitetsmålen försämras.

Utredningens huvudsakliga uppdrag är att föreslå en strategi för hur Sverige ska nå negativa utsläpp av växthusgaser och hur kompletterande åtgärder kan bidra till detta. Strategin ska ge vägledning om hur viktiga bokförings-

frågor bör hanteras. Strategin ska hålla sig inom ramarna för det riksdagsbundna klimatpolitiska ramverket.

En viktig avgränsning av utredningens uppdrag är att det inte ingår att lämna förslag om hur utsläppsminskningar ska åstadkommas i de sektorer som direkt omfattas av de nationella klimatmålen. Utredningens fokus är i stället de kompletterande åtgärderna.

Sammanfattning av betänkandet

Det svenska klimatpolitiska ramverket från 2017 anger att Sverige ska nå nettoutsläpp senast 2045 och ha negativa nettoutsläpp därefter. För att nå målet krävs så kallade kompletterande åtgärder vid sidan av omfattande utsläppsminskningar, eftersom negativa nettoutsläpp inte kan nås enbart genom utsläppsminskningar. Det klimatpolitiska ramverket kan därmed inte genomföras utan en politik för kompletterande åtgärder.

I detta betänkande konkretiseras hur Sverige strategiskt kan arbeta med åtgärder och tekniker för negativa utsläpp av växthusgaser och andra typer av kompletterande åtgärder för att nå målen i ramverket. Klimateffekten av kompletterande åtgärder ska vara jämförbar med klimateffekten av utsläppsminskningar i Sverige. Användandet av kompletterande åtgärder får därmed inte innebära en ambitionssänkning i termer av klimateffekt.

Vad gäller avskiljning och lagring av koldioxid (CCS) innebär det att endast CCS tillämpat på biogena utsläpp (bio-CCS) en kompletterande åtgärd och en teknik för negativa utsläpp medan CCS tillämpat på fossila utsläpp är att betrakta som en utsläppsminskande åtgärd på samma sätt som ett byte från fossila bränslen till biobränslen eller en energieffektiviseringsåtgärd. Bio-CCS däremot ger upphov till ett negativt koldioxidutsläpp, dvs. ett upptag av koldioxid från atmosfären, förutsatt att den använda biomassan är hållbart producerad.

I betänkandet presenteras dels en strategi och en handlingsplan, dels ett förslag till förordning om statligt stöd till negativa utsläpp genom bio-CCS. Handlingsplanen presenterar ett antal åtgärder och uppdrag som föreslås ges till olika myndigheter och aktörer.

Om strategins handlingsplan genomförs, tillsammans med de omfattande utsläppsminskningar som det klimatpolitiska ramverket förutsätter, ökar Sveriges trovärdighet som föregångsland inom klimatområdet på ett betydande sätt.

Region Norrbottens synpunkter

Region Norrbotten vill särskilt lyfta:

- vikten av ett globalt regelverk och system för beräkning av effekten av olika kompletterande åtgärder
- vikten av att de åtgärder som föreslås och genomförs sänker kostnaden för att nå de nationella och globala klimatmålen

- uppmana till försiktighet vad gäller åtgärder och insatser som riskerar minska den för livsmedelsproduktion tillgängliga jordbruksmarken
- att Regionen delar utredningens förslag om att särskilt stödja forskning och utveckling som ökar olika åtgärders kostnadseffektivitet
- att Regionen delar utredningens uppfattning om att Riksdagen bör sätta tydliga mål för kompletterande åtgärder och att dessa bör följas upp i regeringens årliga klimatredovisning
- vikten av fortsatt utvärdering och utveckling av tekniker och metoder som kompletterande åtgärder. Utredningens förslag om att kontrollstationer för utvärdering av befintliga och eventuellt godkännande av nya åtgärder bör införas i samband med att de klimatpolitiska handlingsplanerna välkomnas.
- vikten av att Sverige ratificerar den ändring av Londonprotokollet som gör det möjligt att transportera och lagra koldioxid till annat land för förvaring i geologiska strukturer
- att skogens optimala bidrag till klimatarbetet inte uppnås om den används som kollager utan att den största klimatnyttan nås genom ett hållbart brukande och nyttjande av skogsråvara för substitution av fossila material

Beslutsunderlag:

Yttrande över betänkandet Vägen till en klimatpositiv framtid (SOU 2020:4)

Protokollsutdrag skickas till:

Regional utvecklingsdirektör

§ 73

Yttrande Valideringsdelegationens slutbetänkande, Validering – för kompetensförsörjning och livslångt lärande SOU 2019:69

Dnr 00168-2020

Regionala utvecklingsnämndens beslut

Regionala utvecklingsnämnden beslutar att lämna yttrande enligt förslag, se bilaga.

Yttrande till beslutsförslaget

Region Norrbotten välkomnar Valideringsdelegationens slutbetänkande som belyser och lämnar förslag på åtgärder för att komma tillrätta med utmaningar kopplat till validering och som under lång tid varit svårt att hantera för såväl kommunal, regional som statlig nivå.

Region Norrbotten ser positivt på att delegationen lägger förslag på en ny, gemensam definition av validering. Det skapar en viktig förutsättning för att skapa ett sammanhållet nationellt system samt en samsyn och ökad förståelse för vad validering är.

Region Norrbotten ser också positivt på delegationens förslag om en ny, nationell strategi för kompetensförsörjning och livslångt lärande.

Region Norrbotten vill särskilt lyfta vikten av att såväl ansvar som finansiering för validering flyttas in under ansvaret för det regionala kompetensförsörjningsarbetet, det vill säga att det regionala ansvaret för validering förtydligas och förstärks. Region Norrbotten vill också särskilt betona vikten av nationell samordning som bidrar till att regioner och kommuner kan bygga likvärdiga och hållbara strukturer för validering.

Sammanfattning

I slutbetänkandet ”Validering – för kompetensförsörjning och livslångt lärande” lämnar Valideringsdelegationen förslag till åtgärder för ett sammanhållet, nationellt och permanent system för validering så att fler personer ska kunna få sitt kunnande kartlagt, bedömt och erkänt.

Region Norrbotten ansvarar för det regionala kompetensförsörjningsarbetet och ska enligt regeringens villkorsbeslut ”etablera effektiva strukturer för validering i länet”.

Utifrån det regionala perspektivet är följande beslutsförslag i utredningen särskilt relevanta att kommentera:

- **7.5.3. Kompetensförsörjning en grunduppgift i det regionala utvecklingsansvaret**

- **7.5.4 Regioner ska kunna ansöka om medel för att etablera regionala strukturer för validering**

Ärendet

Bakgrund

Valideringsdelegationen 2015-2019 har haft regeringens uppdrag att följa, stödja och driva på ett samordnat utvecklingsarbete inom valideringsområdet på nationell och regional nivå. I uppdraget har bland annat ingått att verka för att en samsyn om valideringens innebörd och funktion etableras inom utbildningsväsendet och arbetslivet. Det har även ingått att identifiera behov av utvecklingsinsatser och lämna förslag som kan stärka valideringsarbetet inom utbildning och arbetsliv.

Delegationen har även haft i uppdrag att föreslå en övergripande definition av validering, som utgår från EU:s rekommendation om validering, och att analysera och ta ställning till den nationella referensramen för kvalifikationer för livslångt lärande (SeQF) kan användas för att stärka samspelet mellan validering och utbildning.

Det övergripande målet för delegationens arbete har varit att betydligt fler individer ska få sitt kunnande validerat och att validering ska vara tillgängligt i hela landet, på samtliga nivåer i utbildningssystemet och mot en större bredd av kvalifikationer i arbetslivet.

Sammanfattning av betänkandet

Validering handlar om att synliggöra, bedöma och ge erkännande och värde åt kunnande som människor har tillägnat sig i sammanhang utanför formell utbildning. Validering tillför värde och nytta för såväl individer, arbetsgivare, utbildningsanordnare som samhället i stort. Validering är också av stor betydelse för kompetensförsörjningen på arbetsmarknaden. Arbetskraft med rätt kompetens är avgörande för innovation, tillväxt och sysselsättning. På en alltmer föränderlig arbetsmarknad är validering en nyckel till en smidig omställning, kompetensutveckling för yrkesverksamma och ett verktyg som underlättar för arbetssökande att synliggöra sin kompetens och snabbare komma in i arbete.

Delegationen föreslår bland annat:

- En ny, gemensam, definition av validering.
- En ny förordning med generella bestämmelser om validering.
- Ökad tydlighet om validering inom högskolan och yrkeshögskolan.
- En nationell strategi för kompetensförsörjning och livslångt lärande.
- Ett råd för validering under ledning av ansvarigt statsråd.
- Kompetensförsörjning ska vara en grunduppgift för regionerna.
- Statsbidrag för vidareutveckling av branschvalidering.

- Ökad tillgång till validering i Komvux genom en skyldighet för kommunerna att erbjuda elever validering och en ökad tydlighet om kartläggning, bedömning och dokumentation vid validering.

Beslutsunderlag:

Yttrande över betänkandet Validering – för kompetensförsörjning och livslång lärande (SOU 2019:69)

Protokollsutdrag skickas till:

Regional utvecklingsdirektör

§ 74

Medfinansiering av projektet Intensifiering - Norrbotniabanan 2020- 2024

Dnr 00231-2020

Regionala utvecklingsnämndens beslut

Regionala utvecklingsnämnden beslutar att:

1. Projektet Intensifiering – Norrbotniabanan 2020-2024 beviljas 3 958 823 kronor i finansiering under förutsättning att övriga finansiärer deltar.
2. Medlen anvisas ur 1:1 anslaget.
3. Region Norrbottens villkor för regionala projektstöd ska följas.

Yttrande till beslutsförslaget

Norrbotniabanan är en prioriterad infrastruktursatsning för Region Norrbotten och ingår även i norra Sveriges prioritering för en sammanhållen infrastruktur, Botniska korridoren. Botniska korridoren föreslås även ingå i en av EU:s nio prioriterade stomnätsskorridorer, Scandinavian Mediterranean corridor.

Sammanfattning

Norrbotniabanegruppens (NBBG) projektperiod 2017 - 2020 avslutas den sista juni i år. För att fortsätta det långsiktiga arbetet med att förankra projektet söker därför NBBG nu medfinansiering hos samtliga medlemmar för en ny fyraårig projektperiod där målet är ett beslut om att Norrbotniabanan ska färdigställas i sin helhet mellan Umeå och Luleå.

Ärendet

Bakgrund

Norrbotniabanans första etapp mellan Umeå och Skellefteå finns med i den nationella transportplanen för åren 2018-2029. I regeringsöverenskommelsen från januari 2019 framgår att planeringen för att bygga Norrbotniabanan i sin helhet ska intensifieras.

Bygget av Norrbotniabanans första kilometer inleddes i augusti 2018 mellan Umeå och Dåva och Trafikverkets arbete med att färdigställa järnvägsplanerna för sträckan Dåva-Skellefteå beräknas vara klart under 2020. Planeringsarbetet finansieras med hjälp av medel från EU samt via Västerbottens och Norrbottens regionala transportplaner. Regeringen har gett i uppdrag till Trafikverket att förbereda Norrbotniabanan för byggstart 2023-2025 för sträckan Dåva-Skellefteå. För sträckan Skellefteå till Luleå saknas fortfarande ett uppdrag från Regeringen till Trafikverket om färdigställande av järnvägsplaner. Regeringen stöttar däremot Trafikverkets ansökan om med-

finansiering från EU för att starta förberedande planering mellan Skellefteå och Luleå.

Mål och syfte

Projektets övergripande mål är ett beslut om att Norrbotniabanan ska byggas i sin helhet med ett färdigställande till 2030, utifrån EU:s mål om färdigställande av det europeiska stomnätet till 2030.

Projektets delmål är:

- Planering och bygge fortgår och intensifieras för sträckan Umeå till Skellefteå.
- Planering och bygge påbörjas för sträckan Skellefteå till Luleå där sträckan inkluderas i nästa nationella plan.
- Förstärka Norrbotniabanan i ett globalt perspektiv genom att Scandinavian Mediterranean corridor förlängs och de öst-västliga järnvägstransporterna stärks.

Genomförande

De planerade aktiviteterna ska på kort sikt leda till en samsyn hos målgrupperna om att bygget av Norrbotniabanan måste realiseras eftersom:

- Skogen, stålet och gruvorna förser hela Europa med råvaror och har avgörande betydelse för regionerna, nationellt för Sverige och för Europa. Industrins konkurrensförmåga förutsätter tillgänglighet, tillförlitlig och tillräcklig transportkapacitet vilket Norrbotniabanan tillgodoser.
- Det finns idag inte finns någon möjlighet till omledning till annat elektrifierat spår i händelse av trafikstörningar på stambanan genom övre Norrland. Det är viktigt att skapa robusthet i järnvägssystemet.
- Basindustrierna i norr är centrala i arbetet för att minska koldioxidutsläppen. Utvecklingen av en storskalig och hållbar basindustriutveckling i norra Norge, norra Sverige och norra Finland hotas idag av brister i transportinfrastrukturen. På kort och medellång sikt är fortsatt kapacitetsökning och bygget av Norrbotniabanan angeläget.
- Stråket, i en två mil bred remsa från kusten inåt landet, mellan Umeå och Luleå är Sveriges mest tätbefolkade stråk utanför storstadslänen Stockholm och Malmö och idag saknas en järnväg som förbinder kuststäderna.
- Det blev 2019 klart att Europas största batterifabrik ska byggas i Skellefteå, mitt på Norrbotniabanans sträckning. Banan behövs både för att öka kapaciteten på järnväg och klara kompetensförsörjningen.

Hållbarhet

När projektets huvudmål är uppfyllt och trafiken på Norrbotniabanan tas i bruk kommer banans funktion sammantaget att bidra till att skapa en livskraftig region för ett mer hållbart samhälle samtidigt som banan bidrar till en klimatneutralt och hållbar miljöutveckling. Projektet tar hänsyn till ett hållbart arbete med avseende på material och resor.

Finansiering

Finansiär	Sökt belopp
Region Norrbotten	3 958 823
Region Västerbotten	3 958 823,
Umeå kommun	1 371 782
Robertsfors kommun	170 418
Skellefteå kommun	1 688 244
Piteå kommun	986 530
Luleå kommun	1 775 865
Bodens kommun	654 007
Kalix kommun	381 638
Haparanda kommun	249 158
Total projektbudget	15 195 288

Förväntade resultat av projektet

Norrbotniabanan har stor betydelse för en ökad kapacitet för godset, men banan har också en viktig roll för att skapa ett hållbart transportsystem för såväl gods som persontrafik i samhället.

Norrbotniabanan knyter samman kuststäderna och öppnar upp för större arbetsmarknadsregioner samt ökar tillgången till service, kultur och fritid. Snabba persontransporter gynnar kompetensförsörjningen och förväntas bidra till en ökad jämställdhet. Möjligheter att utvecklas genom kunskap förbättras då tillgängligheten till universiteten förbättras.

Sammantaget utgör Norrbotniabanan en viktig del i att skapa en livskraftig region för ett mer hållbart samhälle samtidigt som banan bidrar till en klimatneutralt och hållbar miljöutveckling. Norrbotniabanan kommer att ge den största strukturella förändringen i Norrbotten och Västerbotten på över hundra år som har stor betydelse både för Norrbotten, Sverige och för hela Europa.

Protokollsutdrag skickas till:

Regional utvecklingsdirektör

§ 75

Medfinansiering av projektet Samling för jobb och framtid inom ramen för ESF varselutlysning

Dnr 00243-2020

Regionala utvecklingsnämndens beslut

Regionala utvecklingsnämnden beslutar i enlighet med nedanstående.

1. Projektet Samling för jobb och framtid beviljas medfinansiering med 5 000 000 kr.
2. Medlen anvisas ur det statliga anslaget 1:1.
3. Region Norrbottens villkor för regionala projektstöd ska följas.

Yttrande till beslutsförslaget

Coronapandemins följdverkningar skapar en ekonomiskt utsatt situation för många branscher och företag eller värre, att man går omkull. Situation eskalerade snabbt och det är svårt att idag överblicka vidden av konsekvenserna eller hur länge det fortsätter att drabba olika branscher.

Region Norrbotten har via det regionala utvecklingsansvaret möjlighet att finansiera och samordna insatser i länet genom att samla aktörer inom näringsliv, arbetsmarknad och utbildning och har via projektet Samling för jobb och framtid möjligheter att göra betydande insatser för näringslivet i Norrbotten för att motverka de negativa konsekvenserna av Coronapandemin.

Sammanfattning

Region Norrbottens projekt "Samling för jobb och framtid" kommer att samla en stor mängd aktörer - branschorganisationer och utbildningsanordnare, för att erbjuda män och kvinnor i ekonomiskt utsatta branscher och företag kompetensutvecklingsinsatser. Insatserna ska stärka individernas ställning på arbetsmarknaden, inom ramen för befintlig anställning eller för omställning till annan bransch. Projektet ska arbeta resultatbaserat med en lätttrörlig och transparent organisation som når hela länet. Projektet ska resultera i att drabbade branscher och företag kunnat möta den ekonomiska situationen med stöd av projektets insatser.

Ärendet

Bakgrund

Med anledning av Coronapandemins följdverkningar har ESF-rådet via en särskild utlysning riktat medel mot kompetensutvecklingsinsatser för permitterad, varslad och anställd personal i ekonomiskt utsatta branscher i privat sektor, med fokus på små och medelstora företag. Totalt lyser ESF ut 300

milj kr i en nationell utlysning, där man fördelar medlen till de 8 partnerskapsområdena. Ca 10 milj kr tillfaller Övre Norrland. Region Norrbotten ansöker om 5 milj från ESF samt en uppväxling av 1:1 medel med motsvarande summa, för att genom kompetensutvecklingsinsatser kunna bistå ekonomiskt utsatta branscher och företag och deras anställda. Projektet samlar ett brett spektrum av aktörer: branschorganisationer (Swedish Lapland, IUC, Handelskammaren, Företagarna) och utbildningsanordnare (Ltu, vuxenutbildningar, folkhögskolor).

För att finnas nära i alla delar av länet och möjliggöra ett agilt och transparent arbetssätt avser projektet att avlöna en funktion som ska verka i skärningspunkten mellan näringsliv, arbetsmarknad och utbildning - kompetensmäklare. Varje kommun i Norrbotten tillgodoräknas 10 procent personalresurs som nyttjas samlat utifrån de samverkanskluster som finns hos vuxenutbildningarna. Det innebär fyra kompetensmäklare i länet enligt följande omfattning av tjänst:

Femkanten (Boden, Kalix, Luleå, Piteå, Älvsbyn): 50 procent

Lapplands kommunalförbund (Gällivare, Jokkmokk, Kiruna, Pajala): 40 procent

Östra Norrbotten (Haparanda, Övertorneå): 30 procent

A-kommunerna (Arjeplog, Arvidsjaur): 20 procent

Kompetensmäklarna anställs i en kommun och avlönas av projektet. Kompetensmäklarna utgör tillsammans med projektledningen projektgruppen som ansvarar för att fånga upp behov samt koordinera, realisera och följa upp insatser. En regional fördelningsmodell tas fram, med prioriteringsgrunder för beslut om insatser. En styrgrupp fattar beslut om insatser utifrån förslag från projektgruppen. Det existerande Regionala kompetensförsörjningsrådet föreslås ombildas till styrgrupp för projektet under projekttiden.

Syfte

Syftet med projektet Samling för jobb och framtid är att skapa en lätttrölig och transparent regional organisation som fångar upp och koordinerar behov av kompetensutvecklingsinsatser i ekonomiskt utsatta branscher och företag samt omsätter behoven till reella utbildningsinsatser.

Genomförande

Projektet genomförs i tre faser, exempel på aktiviteter.

Analys- och planeringsfas, 1 juni – 31 augusti 2020, 3 månader

- Styrgrupp etableras
- Kompetensmäklare anställs
- Jämställdhets- och tillgänglighetsanalys tas fram

Genomförandefas, 1 sep 2020 – 31 oktober 2021, 14 månader

- Kontinuerligt fånga behov av kompetensutveckling hos målgruppen genom uppsökandeverksamhet och dialog med branschorganisationer och enskilda

företag

- Koordinera och samplanera insatser mellan olika branscher och företag
- Nära dialog med utbildningsanordnare och valideringsutförare för att snabbt hitta rätt lösning för uppkomna behov
- Kontinuerlig uppföljning av insatser och justering av fördelningsmodellen vid behov

Avslutsfas, 1 november 2021 – 31 december 2021, 2 månader

- Följa upp och summera genomförda insatser med målgruppen
- Slutrapport samt ekonomisk slutredovisning till ESF-rådet
- Spridning av lärande och projektresultat

Social hållbarhet

Projektet tar fram en jämställdhetsanalys under första fasen, där mål och indikatorer fastställs. Projektet tar även fram tillgänglighetsanalys. Båda analyserna ska bidra till att de horisontella kriterierna integreras i projektets verksamhet.

Miljömässig hållbarhet

Projektet strävar efter att en stor del av utbildningsinsatserna ska kunna ske via digitala utbildningar, distans- och/eller fjärrundervisning. Samarbete kommer att ske med lärcentrum i länet där det under 2020 pågår en särskild satsning för att öka samverkan mellan kommunerna, utveckla verksamheterna genom att skapa tillgänglig distans- och fjärrutbildning i högre grad samt studie- och yrkesvägledning på distans.

Ekonomisk hållbarhet

Insatserna i projektet ska genomföras resurseffektivt genom samordning och samnyttjande. Insatserna ska riktas mot företag som bedöms ha möjligheter att klara sig igenom den ekonomiska utsattheten som Corona innebär.

Finansiering

Projektperiodens längd: 1 juni 2020 till 31 december 2021

Finansiär	Sökt belopp
ESF	5 000 tkr
Region Norrbotten, 1:1	5 000 tkr
Luleå tekniska universitet(egen tid)	400 tkr
Total projektbudget	10 400 tkr

Förväntade resultat av projektet

Förväntade resultat av projektet är:

- Att kvinnor och män som deltar i projektet får kompetensutveckling som:
 - 1) stärker positionen inom ramen för nuvarande anställning, eller
 - 2) står bättre rustade för anställning inom ett annat företag eller en annan bransch.
- Att företag inom drabbade branscher får möjlighet att möta den ekonomiska situationen med kompetensutveckling för anställda.
- Att arbetsmarknadens behov av arbetskraft och kompetens har tillgodosetts.

Protokollsutdrag skickas till:

Regional utvecklingsdirektör